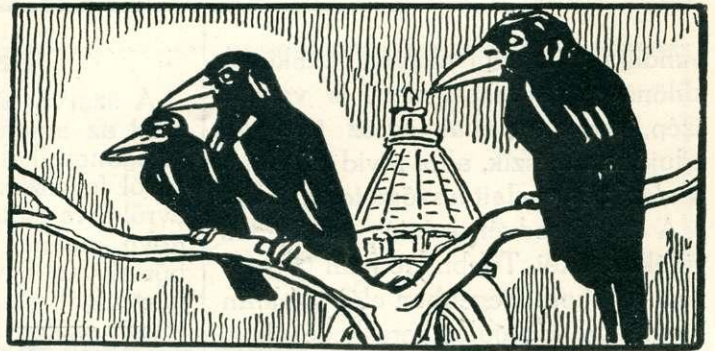

MI-UIJSÁG AZ-ÁLLAT- KERTBEN?

BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROS-ÁLLAT-ÉS-NÖVÉNYKERTJÉNEK-KÖZLEMÉNYEI

Budapest, 1914.

I. évfolyam. 20. szám.

Péntek, szeptember 4.

Egyes szám ára: 10 f

Dr. LENDL ADOLF és Dr. MÁRKUS JENŐ
közreműködésével szerkeszti:
RAITSITS EMIL

Megjelen május—szeptember hónapokban minden
kedden és pénteken, azontúl havonta legalább
egyszer. * „A TERMÉSZET” melléklapja

A vidra-tó.

Az állatkertnek egyik leglátogatottabb része a vidra-tó, amely egyúttal speciálisan kedves részlete kertünknek, amelyhez hasonló egyetlen állatkertben sincs Európában. Ebben a tóban él egy pár vidra, egy-két kisebb borz, amelyek hazai állatok, azonkívül a mosómedve, a közép- és északamerikai ormányosmedve, a vízimalac és a fehérpettyes pakka, amelynek Délamerika a hazája. Azért kerültek mindezek az állatok egy

társaságba, mert valamennyi kedveli a víz közelségét s enélkül nem is igen tudnánk fogságban megtartani őket. A legtöbb külföldi állatkertben — egészen helytelenül — ketrecekben tartják ezeket a kedves viselkedésű állatokat és épen ezért nem is tudják őket kellően felnevelni és életben tartani. Nálunk nagyon jól érzik magukat, sőt megtörtént az is, hogy az egyik mosómedve már szaporodott is. A közönség régóta kedveli és

kényezteti ezeket a kis állatokat s ezért nagyon meg is szelidültek és a hívásra mindig előjönnek.

Ezek közül az állatok közül a vidra a legismertebb, amelyet nálunk különösen télen szoktak vadászni, amikor a patakok és állóvizek már befagytak s ezért a bujkálása nem oly könnyű. Többnyire kisebb kutyákkal felszokták kutatni a tóparton, a kutya kihajtja a vidrát és a vadásznak már könnyű a dolga. Néhol

fogóvasakat állítanak fel, ezekbe azonban ritkán kerül, mert nagyon óvatos és ügyes állat. Nálunk mindenütt üldözik, mert egyrészt kárt tesz a halállományban, másrészt igen becses a prémje. A mi állatkertünk vidrái aprón fogott állatok, amelyeket nagynehezen neveltünk fel és szoktattunk hozzá a fogsági élethez. A fogságban teljesen megszelidültek és úgy lehet velük bánni, akár a kis kutyákkal.

A borz dombos és erdős vidékeinknek lakója és szintén általánosan üldözik, illetve vadásszák. A borz

A VIDRA-TÓ.

bundája már nem nagyon értékes s különösen tavasszal nem is valami szép, mert az állat egész télen át odujában fekszik, ahol rövid téli álmat is alszik és ezalatt a szőrzete elromlik.

A mosómedvék szintén az erdős vidékek lakói. Többnyire fenn tanyáznak a fákon. Régebben elég gyakran került a gereznájuk a kereskedésekbe, az utolsó évtizedekben azonban már vidékenként kipusztultak, úgy, hogy Északamerika egyes államaiban védelembe vették. Ez a kedves kis állat-faj onnan szerezte a nevét, hogy mielőtt a táplálékát megenné, mindig a vízbe mártja. Ezt a szokását a fogságban is megtartotta és aki vidra-tónál egy kisi dőt eltölt, az láthatja, hogy a mosómedvék miképen mosnak meg minden falatot a vízben.

Az ormányosmedvék, melyek könnyen felismerhetők, hosszú, keskeny orrukról, két fajtára oszlanak: az egyik faj vörös színű, a másik pedig hamvasan sárgás. Mexikótól délre élnek s hasonló életmódot folytatnak, mint a mosómedvék. Szintén nagyon kedves, szelid állatok.

Az eddig említett állatok mind kisebb ragadozó fajok, amelyek azonban nemcsak hússal élnek, hanem sok mindenféle mással is. Ellenben a vízimalacok és a pakkák a rágcsálók nagy csoportjába tartoznak. Mindakettő Brazília mocsaras vidékein él. A vízimalac a legnagyobb rágcsáló faj, amely szabad életében különösen a tapir társaságát kedveli. Ezek közül egy pár él a vidra tóban, egyet pedig az elefántok házában helyeztünk el a tapir-udvarban.

A pakka éjszakai állat és ezért ritkán látható. Bundája barnaszínű, fehér pettyekkel. Ritkán kerül az állatkertekbe, mert olyan vidékeken él, ahol az európai utazók és vadászok ritkán fordulnak meg s így csak nagynéha kerül egy-egy pakka Európába.

Szarvasok.

A szarvasbikák, úgy az idevalók, mint az amerikaiak, tavasszal levetik az agancsaikat s aztán a nyár folyamán újból fejlesztik azokat a homlokukon, évről-évre erőteljesebben. Az újonnan növő agancs kezdetben puha és bőrrel van bevonva s ha már teljes nagyságát elérte, megkeményedik s külső, szőrös bőre cafatokban leválik az agancsról. Ilyenkor az agancsot dörzsölni szokták galyakhöz, vagy fákhoz, hogy könnyebben lehánthassák róla a külső bőrt. A dörzsölés következtében gyakran véres is lesz

A FEKETE HATTYÚ.

az agancs. De csakhamar megtisztul s barna színű lesz, helyenkint néha ki is fényesedik. Az agancsok kifejlődése után következik el a szarvasok bögési ideje; most például gyakran hallani a kertben estefelé a Pista szarvas. Az udvarában kergeti a szarvasteheneket és bög.

A Pista szarvas most öt esztendő. Korához képest s különösen tekintettel arra, hogy fogságban van, szép tizenégyes agancsot fejlesztett, ami a mellett bizonyít, hogy itt jól érzi magát s hogy az etetési mód, melyet követünk, beválik. A fogságban levő szarvasok rendszeren satnya agancsot fejlesztenek, mert nem kapják meg azt a táplálékot, amelyet a szabadban találnak s amely az agancs fejlődését gyarapítja. A szabadban ugyanis gyakran esznek fakérget, fagalyakat s lelegetik a csemetéket is. A fogságban ezt azzal pótoljuk, hogy sok vadgesztenyét adunk neki. Mi az elmúlt

télen másfél waggon vadgesztenyét ettünk szét s valószínűen ennek köszönheti a Pista szarvas az ő szép agancsait.

*

Az idén, úgy látszik, nagyon nehezen fogunk tudni vadgesztenyét hozatni. Kérjük mindazokat, akik segítségünkre lehetnek, járjanak a kezünkre a vadgesztenye megszerzésében. Akár métermázsánként, akár kisebb mennyiségekben köszönettel fogadunk vadgesztenyét; a szállítással és gyűjtéssel járó költségeket szívesen megtérítjük. De szívesen fogadunk nagyobb ajánlatot is, nehogy a Pista szarvas nélkülözze ezt a táplálékot s jövőre esetleg a szépségéből veszítsen.

HIREK

A fekete hattyú. Előző számainkban több ízben írtunk már állatkerti tavunk egyik kedves állatjáról: a fekete hattyúról, amely most kis fiókáit vezeti a tavon. A fekete hattyú képét ebben a számainkban mutatjuk be.

Elkésett állatok. Az állatok rendszeren tavasszal, vagy nyár közepén szoktak elleni, a legutóbb született kis állatok tehát méltán nevezhetők elkésett állatoknak. A legutóbbi napokban kettő is született az állatkertben. Az egyik egy

magyar szarvas, amely a nyolcadik azóta, amióta az állatkertet megnyitottuk. A másik egy bölényüsző, amely a tizenegyedik bölényünk. Említettük már, hogy a legritkább eset az európai bölényeknek fogságban való szaporodása. A mi állatkertünkben úgylátszik meg van minden feltétel ahhoz, hogy a bölények jól érezzék magukat és ennek tulajdonítható meglehetősen szaporaságuk. Az európai állatkertekben általában ritka a bölény és ezért nem is volna rossz üzlet, ha bölénytenyésztő-telepet rendeznénk be s a kis bölényeket eladnánk az európai állatkerteknek. Egy kis európai bölénynek ezeröt száz korona az ára. A most született kis bölényt *Olga* névre kereszteltük.

A kiadásért felelős: RAITSITS EMIL

Az állatkerti szimfonikus zenekar műsora 1914. szept. 6. vasárnap

Délután 5-től 7-ig.

1. *Souza*: Kadett induló
2. *Kéler*: Színmű nyitány
3. *Wagner*: Lohengrin — III. felvonás bevezetése
4. *Verdi*: Rigoletto — Fantázia

5. *Thomas*: Raymond — Nyitány
6. *Strauss*: Reggeli lapok — Keringő
7. *Fetrás*: Operett revü — Egyveleg
8. *Lincke*: Kukohama Estapo — Afrikai intermezzo

Este 8-tól 11-ig.

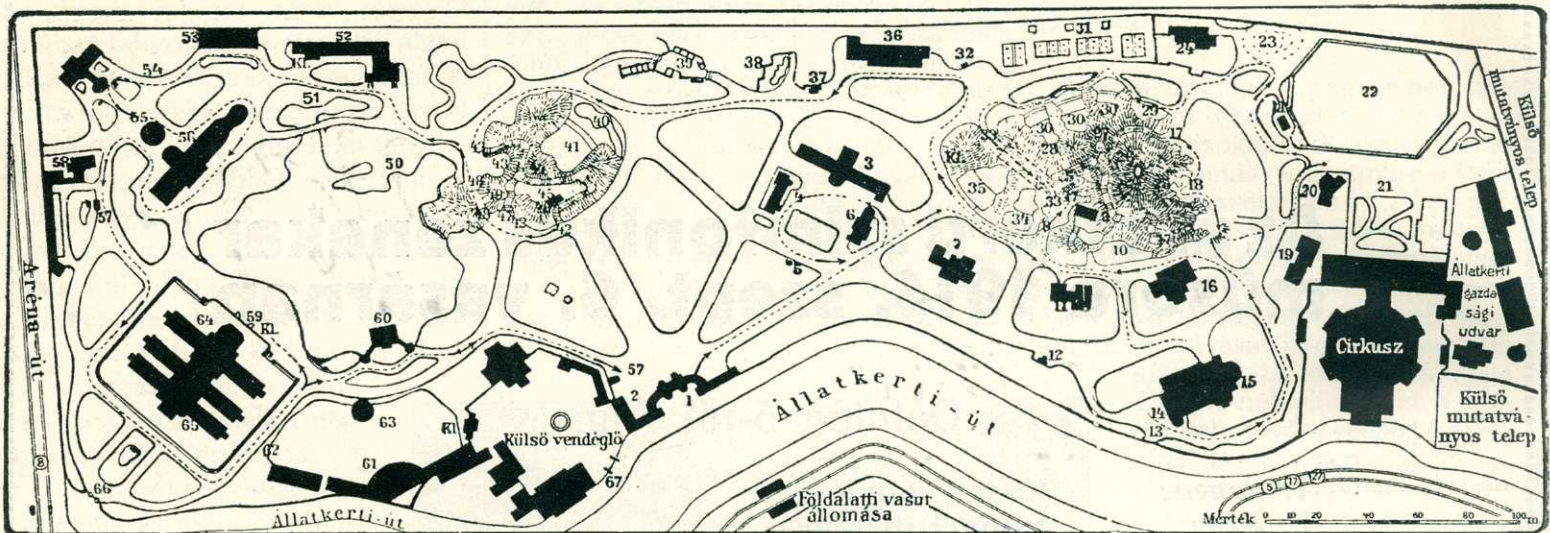
1. *Schulz*: Augusztá főhercegnő induló
2. *Strauss*: Cigánybáró — Nyitány
3. *Lindsay*: Aisha — Amerikai intermezzo
4. *Gounod*: Faust — Ábránd

5. *Suppé*: Költő és pór — Nyitány
6. a) *Hubay*: Lavotta első szerelme — Vonósnégyes
- b) *Desormes*: Pizzicato — Serenad
7. *Ziehrer*: Polgár keringő
8. *Liszt*: II. Magyar rapszódia

9. *Wallace*: Maritana — Nyitány
10. *Hubay*: „Helyre Kati“ — Csárdajelenet
11. *Komzak*: Pikáns lapok — Egyveleg
12. *Wiegand*: Pezsgőgalopp

Karnagy: WIESCHENDORFF HENRIK tanár, a m. kir. operaház tagja.

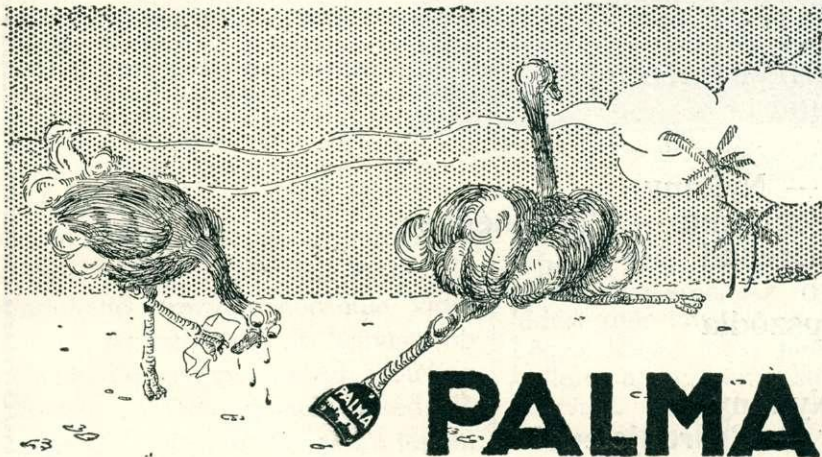
A SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT HELYSZINRAJZA

JELMAGYARÁZAT:

Az állatkertbe vezető villamosok számai: 5, 15, 17, 21, 23, 25, 27, 37, 73, 75, közúti, 8, 10, 12, 48. városi villamos vasút. — F. J. földalatti villamos vasút. Omnibusz. A térképen látható számok az útmutató szövegére utalnak. → az útmutató leírásában követett útirány. Kl. = klozet.	<p>1. Főkapu
2. Igazgatóság
3. Majmok
4. Rágcsálók
5. Mókusház
6. Erzsényesek
7. Szarvasok
8. Juhok
9. Tejcsarnok
10. Antilopok
11. Bölények
12. Cukorkaárusítás</p> | <p>13. Kapu
14. Néprajzi gyűjtemény
15. Vastagbőrűek
16. Zsirafok
17. Turista-út
18. Vendéglő
19. Tevefélék
20. Disznófélék
21. Gyermekek játszóhelye
22. Sport-pálya</p> | <p>23. Lovagló és kocsikázó-pálya
24. Zebraistálló
25. 26. 27. 28. Kecskéfélék
29. Kis medvék
30. Nagy medvék
31. Kutyák
32. Süteményárusítás
33. Átjáró az oroszlánházon át
34. Tigrisbarlang
35. Oroszlánbarlang</p> | <p>36. Kisragadozók
37. Hűsítő italok árusítása
38. Vidrató
39. Várom
40. Fókátó
41. Jegesmedvék
42. Turista-út
43. Rozsomák
44. Nyestfélék
45. Rénszarvasok
46. Norvég ház</p> | <p>47. Hófajdok
48. Alagút-átjáró
49. Bejárat a mozgógényképekhez
50. Uszómadarak
51. Gázlók, kacsák
52. Fácános
53. Sasok
54. Struccok
55. Kisebb tóparti madarak
56. Madarak háza</p> | <p>57. Dohányárusítás
58. Falusi gazdaság
59. Akvárium
60. Terrárium
61. Vendéglő / Spolarits és
62. Kávéház / Maloschik
63. Zenepavillon
64. Kávéházi terasz
65. Pálmaház bejárata
66. Aréna-úti kapu
67. Gundel-féle vendéglő</p> |
|---|--|---|--|---|---|---|

HIRDETÉSEK

Az Állatkertben
nézzük meg
az Akváriumot
és a Pálmaházat

Szép emléktárgyak jutányos áron kaphatók

KERTÉSZ TÓDOR

BUDAPEST, IV. KER., KRISTÓF-TÉR

- ◆ Emléktárgyak, utazási cikkek, játékok és sport áruk, háztart. cikkek nagy raktára
- ◆ A IV. kerület Bécsi-utca 2. szám alatti „BUDAPEST” SZÁLLODA SAJÁT KEZELÉSÉBEN
- ◆ Állandó vevőinek a szobák áraiból megfelelő árkedvezményt nyújt

